

Lejla (th.) går i 8. klasse på Herningvej Skole, og ud over at sidde i skolens rettighedsråd, er hun også valgt ind i Aalborg Ungebyråd.

Respekt, forståelse og rettigheder

- Udgivet den 24. marts 2021

Jakob Ryttersgaard

Direktør i Skoleforvaltningen, Aalborg Kommune

[5 artikler](#) Følger

”Jeg er nødt til lige at sige, at jeg jo ikke kan tale for alle eleverne på skolen. Jeg kan kun tale ud fra mine egne oplevelser.”

Sådan lagde Lejla fra 8. klasse på Herningvej Skole elegant den respektfulde linje for en af de mest interessante samtaler, jeg har haft længe. Jeg kan til tider godt være lidt nordjysk med superlativerne, men Lejla blæste mig simpelthen bagover, og jeg er endnu engang bekræftet i, at vores unge mennesker nok skal klare den – og tage sig godt af os, når den tid kommer.

Børnene Først

For nylig kom Regeringen med et udspil, som skal give børnene flere rettigheder. Blandt andet med et forslag om, at flere skoler i Danmark skal være rettighedsskoler. Vi har her i Aalborg Kommune 2 rettighedsskoler, nemlig Herningvej Skole og Vestbjerg Skole, så derfor synes jeg, det ville være oplagt at bruge Jakobs Hjørne til denne gang at tale med en elev fra en af de 2 skolers rettighedsråd.

Den elev er Lejla, og hun er ikke i tvivl om, at det giver mening at gå på en rettighedsskole. For fokus på rettigheder handler om respekt for andre mennesker, for deres ting og deres synspunkter, og hun sagde direkte, at med respekt og forståelse følger bedre trivsel.

Noget af det, jeg blev mest imponeret af - ud over hendes veltalenhed og evne til at perspektivere - var, at Lejla hele tiden svarede helt konkret og praktisk på mine spørgsmål. Eksempelvis, da jeg spurgte til, hvad rettighedsarbejdet handler om, og hun tog udgangspunkt i, at de i hendes klasse havde haft problemer med, at nogle kiggede i de andres tasker og penalhuse:

"I vores klasse fungerer det bedst, at vi griber det an som en samtale. Så i de timer, vi har til rettighedsarbejde, har vi talt om, hvad man har af forskellige grænser, og hvad det gør ved en, når nogle overskrider de grænser. Det er en naturlig udvikling at tale om hinandens grænser i det små, så man kan se, hvordan det kan hænge sammen i det store billede ude i virkeligheden.

Generelt har vi, siden vi blev rettighedsskole, mærket den største ændring i elevernes mindset. Vi bliver bevidste om, at vi selv kan noget, og at vi kan være med til at sige ja eller nej eller bede om nogle ting, som vi gerne vil have eller have anderledes, fordi vi kender vores rettigheder.

Og en ting, jeg har lagt mærke til, er måden, vi taler til hinanden på, og den respekt, vi viser hinanden i forhold til, hvad vi viste, før vi blev rettighedsskole. Jeg føler, at folk forstår tingene bedre nu, og sådan en lille ting som at snakke pænt til hinanden gør en stor forskel. Det skaber bedre stemning, som kan være med til at skabe bedre trivsel," lød det fra Lejla.

Elever med ansvar

Noget af det, Lejla fremhævede flere gange, var Rettighedsugen, som rettighedsskolerne holder en gang om året. Her får eleverne i rettighedsrådet med input fra skolens andre elever mulighed for at tilrettelægge en hel uge med fokus på rettigheder, sådan som eleverne synes, de skal behandles.

Årets tema på Herningvej Skole var sundhed og bevægelse, og selvom temaet var planlagt, før verden lukkede ned, beholdt eleverne det, for som Lejla sagde, blev det kun mere relevant af, at så mange sidder hjemme foran skærmene.

Som nævnt står eleverne for rettighedsugen, men i år greb de det lidt anderledes an. Hvorfor, skal I have Lejlas egen formulering af, for den kunne jeg ikke lade være med at smile af:

"Det er vores ansvar i rettighedsugen, at vi fordeler tiden, som vi mener, det er bedst, men i år har vi valgt at give mere plads til lærerne, så de kan planlægge, nu hvor situationen er lidt særlig."

At eleverne *giver plads til lærerne* er en dejlig, overraskende formulering, som for mig betyder 2 ting; dels at eleverne har forståelse for, at specielle tider kræver specielle tilgange, og dels, at der er en enorm respekt for, at skolen er et samarbejde, hvor man skal lytte til og vide, hvornår man skal give plads til hinanden, uanset om man voksen, barn eller ung.

Fremtiden er fuld af rettigheder

Jeg var sådan set ikke i tvivl før, men jeg er i den grad blevet styrket i tanken om, at rettighedsarbejdet giver mening. Både for elevernes selvforståelse, for forståelse af hinanden, og for forståelsen af, hvordan vi som mennesker har ansvar for hinanden og den verden, vi lever i.

Derfor er jeg glad for, at vi allerede har 2 rettighedsskoler, og at alle vores skoler har fokus på respekt og forståelse for verden. Et arbejde, som helt naturligt bliver styrket af, at vi arbejder på at blive certificeret børnevenlig kommune. I øvrigt en opgave, som bliver ledet af Herningvej Skoles tidligere rettighedskordinator.

Jeg er virkelig glad for, at Lejla ville bruge en lille time på at tale med mig, for hvor har det givet mig nogle gode perspektiver og noget at tænke over. Fordi Lejla også sidder i Aalborg Kommunes Ungebyråd, afsluttede jeg vores snak med at spørge, hvad hun synes om tanken om, at der bør være flere rettighedsskoler.

Det formulerede hun så fint, at Lejla får sidste ord i Jakobs Hjørne for denne gang:

”På skoler, hvor trivslen ikke er i top, vil det klart kunne bidrage til en god udvikling, men alle skoler uanset udgangspunkt kan have glæde af at blive rettighedsskole. For alle børn og unge vil have glæde af at forstå deres egne og lære at respektere andres rettigheder. Det styrker ens evne til at samarbejde og inddrage hinanden og til at se problemstillinger fra forskellige perspektiver. Og så giver det bedre fællesskab mellem elever og lærere.”

Rapportér dette
Udgivet af

[Jakob Ryttersgaard](#)

Direktør i Skoleforvaltningen, Aalborg Kommune
Udgivet • 1 md

Nogle gange er man så heldig at deltage i en samtale, som er så spændende, at man glemmer tid og sted. Sådan en samtale havde jeg i mandags med en af vores elever, da jeg mødtes med Lejla til en snak om at gå på rettighedsskole. Lejla går i 8. klasse, men hvis ikke du vidste det, ville du ikke kunne gætte

det. Hun svarede kvikt på alle mine spørgsmål med masser af indsigt og perspektiv, og hun gav mig virkelig noget at tænke over. Jeg bliver simpelthen så glad og imponeret, når jeg taler med vores elever. Uanset hvor, de er i vores skolevæsen. Uanset hvor gamle, de er. Og uanset hvad de har af interesser og gør sig af tanker, så har de så meget at byde ind med. Og hver og en har de noget at have det i. Jeg håber, du vil bruge 5 minutter på at læse denne måneds udgave af Jakobs Hjørne herunder.

[hashtag#nogetathavedeti_hashtag#detvilærer_hashtag#voresfolkeskole](#)

Synes godt om